

Sygn. akt II Cz 464/13

POSTANOWIENIE

Dnia 25 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Iwona Siuta (spr.)

Sędziowie: SSO Sławomir Krajewski

SSO Zbigniew Ciechanowicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 25 czerwca 2013 r. w S.

sprawy ze skargi dłużnika I. Z.

na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim M. J.: z dnia 6 sierpnia 2012 r. w postaci zawiadomienia o wszczęciu egzekucji i wezwaniu do zapłaty należności oraz ustalenia kosztów postępowania egzekucyjnego; z dnia 6 sierpnia 2012 r. w postaci przyznania wierzycielowi kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym w sprawie KM 1978/12

przy udziale wierzyciela (...) Bank (...) spółka akcyjna w W.

na skutek zażalenia dłużnika

na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie

z dnia 20 września 2012 r., sygn. akt IX Co 6367/12

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego w punkcie II w ten sposób, że zmienić postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim M. J. z dnia 6 sierpnia 2012 r. w sprawie KM 1978/12 w przedmiocie przyznania wierzycielowi kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym w ten sposób, że oddalić wniosek wierzyciela;

2. znosi wzajemnie koszty zastępstwa prawnego w postępowaniu zażaleniowym.

Sygn. akt II Cz 464/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 20 września 2012 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie oddalił skargę I. Z. (punkt I) oraz oddalił jej skargę w zakresie przyznania wierzycielowi kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym (punkt II). Ponadto wniosek o zawieszenie lub wstrzymanie postępowania egzekucyjnego przekazał właściwemu do jego rozpoznania Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim M. J. (punkt III).

Uzasadniając powyższe rozstrzygnięcie w zakresie punktu II Sąd mając na uwadze przepis art. 770 k.p.c. wskazał, iż w postępowaniu egzekucyjnym KM 1978/12 wierzyciel jest reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika będącego adwokatem. Jednocześnie we wniosku o wszczęcie egzekucji z dnia 25.07.2012 r. wierzyciel złożył wniosek o przyznanie kosztów zastępstwa prawnego w egzekucji, co było koniecznym warunkiem przyznania tych kosztów wynikającym z art. 109 k.p.c. Tym samym Sąd uznał, że koszty poniesione przez wierzyciela na skutek reprezentowania go przez zawodowego pełnomocnika stanowią koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji z art. 770 k.p.c., co również nie jest kwestionowane przez dłużnika. Sąd wskazał, iż koszty zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym ustalone zostały przez Komornika postanowieniem z dnia 06.08.2012 r. Sąd mając na uwadze § 32 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 09 marca 1968 r. w sprawie czynności komorników (Dz.U. Nr 10, poz. 52 ze zm.) wskazał, iż z postanowienia Komornika z dnia 06.08.2012 r. nie wynika wprawdzie, w jaki sposób matematycznie obliczona została kwota przyznanych kosztów zastępstwa prawnego, jednakże Komornik powołał przepisy prawne, z których jednoznacznie wynika podstawa ustalonej wysokości tych kosztów. Kolejno Sąd zaznaczył, iż w sprawie niniejszej zastosowanie znajduje prawidłowo powołane przez Komornika rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.). Sąd mając na względzie § 2, § 4 ust. 1, § 11 ust. 1 pkt 7 tego rozporządzenia oraz art. 46 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 29.08.1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji wskazał, iż wniosek egzekucyjny złożony został przez wierzyciela w dniu 30.07.2012 r., a wartość egzekwowanego roszczenia na dzień złożenia wniosku egzekucyjnego wynosiła ponad 5.000 zł i nie przekraczała 10.000 zł. Wobec powyższego Sąd stwierdził, że przy wartości egzekwowanego roszczenia pomiędzy 5.000 zł, a 10.000 zł minimalna stawka kosztów zastępstwa adwokackiego wynosi stosownie do § 6 pkt 5 – 1.200 zł, zaś 25% tej kwoty to 300 zł. Kolejno Sąd wskazał, że wskutek zawarcia przez skarżącą w piśmie z dnia 16.08.2012 r. żądania skierowanego do komornika, wniosek na podstawie art. 800 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. nr 231, poz. 1376 z późn. zm.) w zakresie zawieszenia lub wstrzymania postępowania egzekucyjnego został przekazany do rozpoznania Komornikowi Sądowemu M. J..

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyła I. Z., zaskarżając je w całości. Skarżąca wniosła o: zmianę tego orzeczenia przez uwzględnienie jej skargi w całości i umorzenie postępowania egzekucyjnego, ewentualnie wstrzymanie lub zawieszenie postępowania egzekucyjnego do czasu prawomocnego rozpatrzenia niniejszej skargi oraz oddalenie wniosku wierzyciela w zakresie przyznania kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym; łączne rozpoznanie niniejszego zażalenia z zażaleniem z dnia 6 listopada 2012 r. od postanowienia z dnia 15 października 2012 r.; o zasądzenie od wierzyciela na jej rzecz kosztów postępowania zażaleniowego w niniejszej sprawie.

Skarżąca powołała się na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 29 października 2012 r., sygn. akt IX Co 7143/12, którym zmieniono postanowienie referendarza sądowego z dnia 18 czerwca 2012 r. w sprawie IX Co 4740/12 w ten sposób, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z dnia 26 kwietnia 2012 r. dotyczącemu zapłaty kwoty 5.790,66 zł oddalono w całości.

W odpowiedzi na powyższe zażalenie wierzyciel wniósł o: jego odrzucenie w całości ewentualnie o jego oddalenie; zasądzenie od dłużnika na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Postanowieniem z dnia 21 listopada 2012 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie odrzucił zażalenie dłużnika z dnia 15 listopada 2012 r. na powyższe postanowienie w zakresie punktu I i III (k. 112).

Postanowieniem z dnia 02 stycznia 2013 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie zawiesił postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim M. J. w sprawie Km 1978/12 na podstawie art. 821 k.p.c. do momentu prawomocnego zakończenia postępowania skargowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie I. Z. skutkowało rozstrzygnięciem o charakterze reformatoryjnym.

Ustosunkowując się do zażalenia na punkt II postanowienia Sądu Rejonowego, które dotyczy rozpoznania skargi na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim M. J. w postaci postanowienia z dnia 6 sierpnia 2012 r. w przedmiocie przyznania wierzycielowi kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym, Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności zaznacza, iż zgodnie z treścią art. 770 k.p.c. dłużnik powinien zwrócić wierzycielowi koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji. Koszty ściąga się wraz z egzekwowanym roszczeniem. Koszt egzekucji ustala postanowieniem komornik, jeżeli przeprowadzenie egzekucji należy do niego. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie stronom oraz komornikowi. Jednocześnie należy zwrócić uwagę na stanowisko judykatury, w tym wyrażone w uchwałach Sądu Najwyższego: z dnia 4 marca 1987 r., III CZP 88/86 (OSNCP 1987, nr 11, poz. 166), z dnia 27 listopada 1986 r., zasada prawna, III CZP 40/86 (OSNCP 1987, nr 5-6, poz. 71), z dnia 28 lutego 1995 r., III CZP 20/95 (OSNC 1995, nr 5, poz. 83), z dnia 28 kwietnia 2004 r., III CZP 16/04 (OSNC 2005, nr 6, poz. 103), z dnia 1 czerwca 2007 r., III CZP 37/07 (OSNC 2008, nr 7-8, poz. 74); oraz w postanowieniach Sądu Najwyższego: z dnia 9 września 1987 r., III CRN 233/07 (OSNC 1989, nr 10, poz. 161), z dnia 29 listopada 2005 r., III CZP 102/05, nie publ., które przesądziło, iż w postępowaniu egzekucyjnym obowiązuje zasada odpowiedzialności dłużnika za koszty tego postępowania niezależnie od jego wyniku, jednakże dłużnik w drodze skargi na czynności komornika może kwestionować czynności komornika w zakresie obciążenia go kosztami egzekucyjnymi. W uchwale z dnia 28 kwietnia 2004 r., III CZP 16/04 i w postanowieniu z dnia 29 listopada 2005 r., III CZP 102/05 Sąd Najwyższy stwierdził, że rozstrzygnięcie o kosztach niezbędnych do celowego prowadzenia egzekucji należy do sądu rozpoznającego skargę na postanowienie komornika o ustaleniu kosztów egzekucji. Komornik jest zobowiązany stosować się do zasady wyrażonej w art. 770 k.p.c., natomiast sąd może w tym postępowaniu stosować odpowiednio przepisy kodeksu postępowania cywilnego o zwrocie kosztów procesu, tj. art. 98 i następne k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Oznacza to, że w zakresie kompetencji komornika pozostaje ocena, czy poniesione przez wierzyciela koszty były niezbędne do celowego prowadzenia egzekucji, natomiast ustawodawca nie przewidział dla tego organu egzekucyjnego uprawnienia do badania i oceny zasadności wszczęcia egzekucji lub przyczyn umorzenia postępowania egzekucyjnego (art. 823 - 825 k.p.c.), a w konsekwencji orzekania o kosztach poniesionych przez dłużnika. Okoliczności te podlegają ocenie sądu dopiero na etapie skargi na czynności komornika wniesionej na podstawie art. 767 k.p.c. Sąd w tym postępowaniu działa jako organ, do którego kierowany jest środek zaskarżenia i dokonując kontroli prawidłowości postanowienia komornika ustalającego koszty postępowania egzekucyjnego jest uprawniony do stosowania art. 98 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz rozstrzygnięcia, która ze stron postępowania, zważywszy na okoliczności stanowiące podstawę wszczęcia egzekucji lub na przyczyny umorzenia postępowania, powinna ponieść koszty postępowania - również obejmujące koszty zastępstwa procesowego drugiej strony. Ocena musi być dokonana in casu, a zatem dopiero analiza konkretnych okoliczności powinna stanowić podstawę do stwierdzenia, czy wszczęcie egzekucji było uzasadnione oraz jaki wpływ mają przyczyny umorzenia na uznanie kosztów egzekucji za celowe, jak również czy zasadne jest obciążenie i której strony postępowania kosztami poniesionymi przez drugą stronę zgodnie z regułami określonymi w art. 98 i n. k.p.c.

Mając powyższe uwagi na względzie Sąd Okręgowy wskazuje, iż wierzyciel (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. reprezentowany przez adwokata, występując z wnioskiem z dnia 25 lipca 2012 r. o wszczęcie egzekucji, na podstawie tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nadaną postanowieniem z dnia 18 czerwca 2012 r. przez Referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie w sprawie o sygn. akt IX Co 4740, domagał się również kosztów postępowania egzekucyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego. Jednakże po analizie akt sprawy o sygn. IX Co 4740 i następnie o sygn. IX 7143/12 Sąd Okręgowy zaznacza, iż na skutek skargi I. Z. na powyższe orzeczenie Referendarza postanowieniem z dnia 29 października 2012 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie zmienił je w ten sposób, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności przedmiotowemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu oddalił w całości. Następnie na skutek zażalenia wierzyciela na powyższe orzeczenie postanowieniem z dnia 4 grudnia 2012 r. Sąd Rejonowy na podstawie art. 395 § 2 k.p.c. uchylił w całości zaskarżone postanowienie i kolejno postanowieniem z dnia 3 stycznia 2013 r. oddalił wniosek wierzyciela o nadanie klauzuli wykonalności przedmiotowemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Natomiast zażalenie wierzyciela na powyższe orzeczenie zostało przez Sąd Okręgowy w Szczecinie odrzucone postanowieniem z dnia 27 maja 2013 r. w sprawie o sygn. akt II Cz

310/13. W tym stanie rzeczy w ocenie Sądu Odwoławczego wierzyciel (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. niezasadnie wszczął postępowanie egzekucyjne w sprawie prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim M. J. o sygn. akt KM 1978/12. Dlatego też w sprawie tej nie ma podstaw do przyznania wierzycielowi zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym, co wymaga zmiany w tym przedmiocie objętego skargą dłużnika postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim M. J. z dnia 6 sierpnia 2012 r. Wobec powyższego należy zweryfikować zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego w punkcie II.

W świetle powyższych rozważań Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 postanowienia.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono w punkcie 2 postanowienia na podstawie art. 770 k.p.c. w zw. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. Wobec częściowego uwzględnienia żądań I. Z. wyrażonych w zażaleniu z dnia 15 listopada 2012 r. Sąd orzekający pomiędzy stronami wzajemnie zniósł koszty zastępstwa prawnego w tym postępowaniu.

Sygn. akt II Cz 464/13

Zarządzenie:

1. odnotować i zakreślić sprawę w repertorium;

2. odpis postanowienia doręczyć:

-pełnomocnikowi wierzyciela,

-pełnomocnikowi dłużnika,

-Komornikowi Sądowemu;

3. po nadejściu zwrotnych poświadczeń odbioru akta zwrócić Sądowi I instancji;

4. orzeczenie do zbioru.

25.06.2013 r.